

Skibbroen og handel

I vikingetiden og i middelalderen var skibene ikke større end de kunne sejle fra havet og helt ind til Skibbroen i Ribe. Med skibene importerede man især klæde, vin og luksusvarer fra Nordvesteuropa og byggesten fra Dorestad ved Rhinen – de lyse såkaldte tufsten – som bl.a. domkirken overvejende er bygget af. Det var meget nemmere at transportere tunge varer som sten lange stræk-

ninger over vand med et skib, end det var at transportere dem blot korte strækninger over land med en oksekærre.

Som eksportvarer fra Ribe udførtes heste, korn, flæsk og fisk – senere også stude til Holland i store antal.

Efterhånden blev skibene så store, at de ikke kunne sejle gennem åen og ind til byen, så i stedet ankrede de op ude i Vadehavet i læ bag Fanø og Mandø, men Ribe vedblev at være en vigtig havneby og Danmarks "port mod vest". Årsagen til dette var den gode "havn" i Vadehavet.

Indtil for nogle hundrede år siden skelnede man ofte mellem ordene "havn" og "skibbro". En "havn" var et sted, hvor et større sejlskib kunne komme i læ for vind og bølger og kaste anker. I dag vil vi kalde stedet for en "red" eller "ankerplads".

Fra skibene, der lå for anker i "havnen" i Vadehavet, kunne man så lade om og sejle varerne i fladbundede både – som pramme og everter - helt ind til "skibbroen". Ribe var derfor på reformationstiden i 1500-tallet en vigtig handelsby med mange rige købmænd, som havde råd til at bygge store, flotte og solide huse.

Senere kom dampskibene, der skulle bruge store mængder kul til fyret, og som derfor ikke blot kunne ligge ude i Vadehavet. De skulle ind og fortøje ved en havnekaj, så de kunne få kullene ombord. Derfor ophørte Ribe som havneby, og Esbjerg tog over.

Opgaver

1. Vejer "Johanne Dan" over eller under 50 tons? Brug dine mobilnotater om skibets længde og bredde og gang de to tal med hinanden. Divider dette tal med to, og du har skibets ca. vægt i tons.
2. Vandstanden under stormfloden i 1911 var 4,41 meter, men under orkanen 1999 var vandstanden i Vadehavet ca. 5,15 meter. Hvorfor blev Ribe ikke oversvømmet denne gang?
3. Brug computeren og lav en flot side (med både tekst og fotos) om Skibbroen og dens betydning før og nu.